במ ב מיי פ״א מהלי יצוס הלי טו ופ״ה

הל' יח סמג עשין נה נב טוש"ע הר"ע סימן קסו סעי' ה:

סי שלא:

סיי שנה: לא ד מייי פי״ח מהלי איסורי ביאה הל״ג סמג לאון קב טוש״ע אה״ע סיי ו סעי ח וע״ש

בטור ובב"י: לב ה מיי פ"ו מהל"

מרומות הלי ז והלי

אלא היכא דעמד בדין וברח כדאמרינן בהחולץ (לעיל דף מא: ושם)

ולא מייחד לה דוכתא ומשום סימפון נמי איכא למיחש דשמא יש

ראשונה דאינה אוכלת היכא דלא אכלה משום דאין חייב במזונותיה בח א מיי פ"ח מהלי

ברח ואין להקשות לעולא דאמר

(כתובות דף נו:) טעמא משום שמא

משחה כי אכלה בחיי הבעל נמי לא

תיכול כיון דאין יבם חייב במזונותיה

לא מייחד לה דוכתא דאיכא למימר

כיון דוכתה וכתה אבל קשה דא"כ

מסורת הש"ם

א) לקמן לו. [נדה מה.], ל) קדושין עד:, (מוספתא נדה פ"ו], ל) [נפיל לל. ושית], ל) [ויקרא כב], ו) [שס], t) בס"א: חמיה, א) [דף סט.], ע) [ד"ה ואפילו], בבית אביה" ותלך ותשקה לאחיה

ויבם מהרש"א וע"ש, תורה אור השלם

 וְכֹהֵן כִּי יִקְנֶה נֶפֶשׁ
הְנָיַן כַּסְפוֹ הוֹא יֹאכַל בּוֹ ויליד ביתו הם יאכלו וְיִּלְיוֹ בֵּיוֹנוֹ יִאבְּיִלְּוּ בְּלַחְמוֹ: ויקרא כב יא 2. וּבַת כֹּהֵן כִּי תִהְיָה ב. יביז בין די ייייי לְאִישׁ זֶר הָוֹא בְּתְרוּמֵת הַקְּדְשִׁים לֹא תֹאבֵל:

3. וּבַת כּהֵן כִּי תִּהְיֶה אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וְוֶרַע אֵין לָה וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהְ ָּיְרֶיהָ מֶלֶחֶם אָבִיהְ תַּאבֵל וְכָל זְר לֹא יֹאכַל ויקרא כב יג בּו: ויקרא כב יג 4. וְכָל זְר לֹא יֹאבַל קֹדֶשׁ תּוֹשַׁב בֹּהֵן וְשְׂבִיר לֹא יֹאבַל קֹדֶשׁ: ויקרא כב י

הגהות הב"ח (א) גמ' וישראלית פסלוה ר' יוסי: (ב) רש"י ד"ה כותי וכו׳ דקסבר כותים גירי:

מוסף רש"י

בן ט' שנים ויום אחד. שהוא גר עמוני וכו׳ דבכי האי זימנא חזי לביאה, פסלוה. לכהנת מן התרומה ומן הכהונה ולויה וישראלית מלינשא עוד לכהן (קדושין עד:). כל שזרעו פסול. מן הכהונה, פוסל. את אשתו מחוז כל שאחה נושא

דקניה בהויה. ומשעת הויה איפסילה כדכתיבה ובת כהן כי תהיה לאיש זר: משום דעולא. במס' כתובות בפרק אע"פ (דף מ:) דבר תורה ארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה דכתיבי קנין כספו הוא יאכל בו ומה טעם אמרו אינה אוכלת גזירה שמא ימזגו לה כום סימפון ולא היתה אשתו מעולם כיון שלא הגיע זמן בחיי הבעל ולא

ולאחותה: בתקנתא דרבנו. דחרש

אע"ג דלאו בר דעת הוא תקינו

ביה רבנן נישואין לקמן בפ׳ חרש

שנשא (דף קיב:): קס"ד בשומרת

יבם לכן ט'. ולא בא עליה. ולמאי

הלכתא נקט בן ט' אי למיפסל

לאשמועינן דכיון דחזי לביאה פסיל

לה בזיקת יבמין מאי איריא בן ט׳

אפילו קטן נמי דלא קרינן בה ושבה

אל בית אביה ולשמעינן בליר מבן ע': ואי לאכולי כו'. ואי להכי נקט

בן ט׳ לאשמועינן רבותא דאע״ג

דחזי לביאה לא מאכיל יבמתו בזיקתו

אפילו גדול ממש לא מאכיל דלאו

הנינו הוא דהא אשמעי׳ בגדול ברישא

דמתני': הבא על יבמחו. דאילו

גדול הוה אכלי ואשמועינן רבותא

דאע"ג דביאתו ביאה לא מאכיל

ופוסלין דקתני במתניתין אשארא קאי אעובר ויבס בלא ביאה ואירוסין וחרש אבל בן ט' לא נקט ליה אלא

משום ואין מאכילין: אי הכי.

דמשום אינו מאכיל נקט ליה למה לי

למיתני סיפא דקתני ספק שהוא בן

תשעה ספק שחינו הוי נמי כבן

ט׳ השתח ודחי בן ט׳ כו׳: פסולין.

כגון ממזר ונתין ומשום פוסלין נקט

ליה ולא מאכילין לא אבן ט' קאי

אלא אשארא עובר ויבס אירוסין

וחרש: בן השעה. שהוא גר עמוני

ומואבי וכו׳ דאסורין לבא בקהל:

מלרי וחדומי. עד דור שלישי בעשה:

כוסי ונסין. בלא תתחתן בס דקסבר ⁽²⁾ גירי אריות הן: **חלל**.

פסול לכהונה: פסלוה. אם בת כהן

מן התרומה ולויה וישראלית לינשא

לכהונה עולמית: מדקתני סיפא.

דמתניתין: סיפה פסולי כהונה.

חלל. ואע"ג דקחני שאינן ראוין לבא בישראל לא מיירי אלא בכהונה

דמרישא הוה אמינא פסולי קהל הוא

דפסלי אבל ביאת חלל לא להכי תני

סיפא משנה יתירא לאשמועינן חלל:

פסלוה. כהנת מתרומה דבי נשח ומן הכהונה לויה וישראלית מן הכהונה: רבי יוסי אומר כו'.

טעמא דרבי יוסי ורבן שמעון מפרש

לקמן בשמעתיום מחי קחמרי ומחי

דהא קניה בהויה ואי בת ישראל לכהן היא לא מאכיל לה משום דעולא: והחרש: אי בת כהן לישראל היא פסיל לה דהא קניה בתקנתא דרבנן ואי בת ישראל לכהן היא לא מאכיל יקנין כספו אמר רחמנא והאי לאו בר קנין הוא: ובן תשע שנים וכו': קם"ד בשומרת יבם לבן תשע ויום אחד למאי אי למיפסל קמן גמי מיפָסל פסיל אי לאכולי גדול גמי לא מאכיל אמר אביי אם ביבם בן תשע שנים ויום אחד הבא על יבמתו עסקינן דמדאורייתא קניא ליה סד"א הואיל ומדאורייתא קניא ליה וביאתו ביאה אימא לוכיל קמ"ל ישעשו יביאת בן מ' שנים ויום אחד כמאמר בגדול א"ל רבא אי הכי סיפא דקתני ספק בן מ' שנים ויום אחד ספק שאינו השתא ודאי בן מ' לא מאכיל ספק מיבעיא אלא אמר רבא יבבן תשע שנים ויום אחד דהנך פסולים קתני דפסלי בביאתן וכדתניא סיבן תשע שנים ויום אחד גר עמוני ומואבי מצרי ואדומי כותי נתין חלל וממזר שבאו על כהנת לויה וישראלית פסלוה והא מדקתני סיפא אם אינן ראוין לבא בישראל הרי אלו פוסלים מכלל דרישא לאו בפסולים עסקינן רישא פסולי קהל סיפא פסולי כהונה: גופא יבן מ' שנים ויום א' גר עמוני ומואבי מצרי ואדומי כותי נתין חלל וממזר שבאו על כהנת לויה וישראלית 6 פסלן רבי יוסי אומר כל שזרעו פסול פוסל כל שאין זרעו פסול אינו פוסל רשב"ג אומר כל שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו וכל שאין אתה נושא בתו אי אתה נושא אלמנתו: מנא הני מילי אמר רב יהודה אמר רב אמר קרא יובת כהן כי תחיה לאיש זר יכיון שנבעלה לפסול לה פסלה האי מיבעי ליה דקאמר רחמנא בת כהן דמינסבא לזר ילא תיכול ההיא מושבה אל בית אביה כנעוריה מלחם אביה תאכל נפקא מדקאמר רחמנא ושבה אל בית אביה תאכל מכלל דמעיקרא לא אכלה אי מההיא הוה אמינא יילאו הבא מכלל עשה עשה כתב רחמנא האי ללאו [לאו] ימוכל זר לא יאכל קדש נפקא

לג ו מיי׳ שם הלכה ה:

תוספות ישנים ספק כן משע. וא"מ אמאי פסל אוקמיה אחזקמיה דלא הוה בן משע וא"ל דמעלה טום כן תשע וחייני דנוקא עשו ביוחסין דהיינו דווקא לכהונה אבל לתרומה מאי איכא למימר וי"ל כיון איכא למימר וי"ל כיון דסופו ליגדל אין החזקה כלום א):

א) עי' בתוס' ד"ה רישא ובקדושין ע"ט.

מאי פריך בפרק אע"פ (שם דף מ: ושם) אלא מעתה לקיט כהן בבית ישראל לא יאכל בתרומה שאני לקיט דכבר אכל כל ימי חייו וי"ל דכיון דהגיע זמן וייחד לה דוכתא בבית אביה שוב אינה זוה משם ולא דמיא ללקיט כהן בבית ישראל וא״ת ומאחר דאכלה מדאורייתא מפני מה אסרוה למשנה אחרונה עד שחבעל אפילו נפלה מן הנשואין הא ליכא למיחש תו לסימפון ויש לומר דכיון דאסורה ארוסה בהגעת זמן למשנה אחרונה אסרו נמי יבמה משום דמיחלפא בה ששתיהן זמן כניסתן לאלחר ומיהו הא דדרשינן לעיל (דף סו.) בת ישראל לכהן דאכלה בתרומה מקנין כספו דרשא גמורה היא דהא לעיל (דף מ.) דרשינן מהתם פלוע דכא כהן שנשה בת גרים שמהכילה בתרומה ואע"ג דבפ"ק דקדושין (ד' י: ושס) מייתי לה מק"ו דבן בג בג

ונשואה דריש בספרי מכל טהור

בביתך ואית דמפיק לה מאתם

וביתכם ההיא דספרי אסמכתא הוא

וכמה דרשות יש בגמרא שדורש

בתורת כהנים ובספרי מפסוקים

אחרים ומיהו לא יתיישב הא דמייתי

הך אסמכתא דהאי קנין דאחיו הוא התם בפרק אע"פ (כתובות דף נח. ושס)ש דמייתי לה על משנה ראשונה דקתני היבם אין מאכיל לפי מה שפירשנו דהיינו דוקא היכא דלא אכלה דמהך דרשא אפיי אכלה בחיי הבעל לא תאכל בחיי היבם ואמר רבינו תם דהתם ה"פ קנין כספו אמר רחמנה שחוכלת בתרומה ורבנן הוא דתקון משנים עשר חדש ולהלן דאוכלת והאי קנין דאחיו הוא ולא תקון רבנן שתחכל מחמת היבם חלח

אי בת כהן לישראל היא פסיל לה דהא קניה בהא הויה. ממוך הלשון משמע דמקרא דמכי תהיה

עד שתבעל אם לא שכבר אכלה

בחיי הבעל:

פלוגתייהו: לאו מוכל זר נפקא. וכל זר לא יאכל קדש והשתא סלקא דעתך דקסבר דהך בת כהן נמי משתמע מיניה הואיל וניסת לישראל: לאיש זר נפקא כדפירש בקונטרס ומיהו לקמן מפיק לה מושבה אל בית אביה מכלל דמעיקרא לא אכלה וכי תהיה לאיש זר מוקמינן לנבעלה לפסול לה פסלה והכא הך דרשא הפשוטה נקט דאי לאו האי

ההוא

דנפקא לן מושבה הוה מוקמינן לאירוסין דפסלי וכן דרך הגמרא בכמה מקומותי ועוד אמר ר"י דמשום דמהאי קרא דכי חהיה דרשינן נמי דאינה חוזרת בהויה דאירוסין לחזה ושוק להכי נקטיה נמי הכא: כדיא דיה. לאו דוקא אלא כלומר זקוקה לו דביאת בן תשע לא הוי אלא כמאמר בעלמא ובפרק קמא דקדושין (דף יט.) ממעטין ליה דלא קניא מקרא דאשת איש פרט לאשת קטן ויש ספרים דגרסי חזיא ליה והכי פירושו כיון דמדאורייתא זקוקה וביאתו ביאה ולא בעינן כוונה ביבמה קס"ד דקני לה מדאורייתא ולוכיל קא משמע לו דלא משום דלא קני לה:

רישא פסודי בהונה סיפא פסודי קהד. וכן גירסת ר״ח ולא כספרים דגרסי איפכא קתני סיפא ואם אינו ראוי לגא בישראל וא״ת וכיון דתנא רישא פסול כהונה למה לי למיתני בסיפא פסול קהל דכ״ש הוא ויש לומר דתנא סיפא לגלויי ארישא שלא תאמר רישא פסולי קהל דוקא ואם תאמר וספק בן ט' היאך פוסל בביאתו נוקמיה אחזקה קמייתא דהוה פחות מבן תשעה ונוקי איתתא בחזקת כשרות ומיהו לכהונה ניחא דלא אזלינן בתר חזקה ליוחסין כדקאמר רבי יהושע בפרק קמא דכסובות (דף יג.) לא מפיה אנו חיין אלא היא בחוקת בעולה לנתין וממור ואפי׳ ברוב כשרים אצלה כדאמר התם ולא מוקמינן לה אחזקה ואפילו לרבן גמליאל ורבי אליעזר דמכשרי היינו משום דאמרה לכשר נבעלתי אבל הכא דלא ידעה אם הוא בן חשעה לא אבל לתרומה קשיא אמאי לא מוקמינן להו אחזקה דאפילו לענין תרומה איירי כמו לענין ישבדים ולתרומה מוקמינן אחזקה דהא בכתובות בפ"ב (דף כו. ושם) גבי מוחזק לן באבוה דהאי דכהן הוא ונפק עליה קלא דבן גרושה הוא כו' ומוקי לה בתרי ותרי משמע דאי לאו משום זילותא דבי דינא הוה מסקי ליה לכולי עלמא והיינו לענין תרומה דאי לכהונה לא מסקינן ליה בתרי ותרי כדמוכח בקידושין בהאומר (דף סו.) גבי עובדא דינאי המלך ויש לומר דהכא כגון דהשתא דאתי קמן הוי ודאי בן תשעה אף על פי שהיה ספק כשבת עליה לא מוקמינן ליה אחזקה קמייתא אלא אולינן בתר השתא שהוא ודאי בן חשעה דחוקה קמייתא איתרע ליה: